РІК 1939. Липень Ч. VIII.
Rok 1939. Lipiec Nr. VIII.

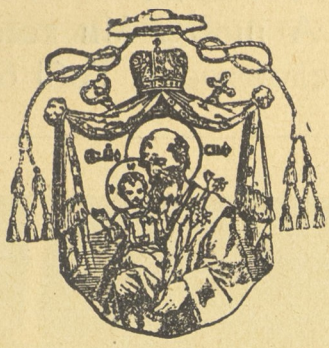

ПЕРЕМИСЬКІ ЄПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТІ

PEREMYŚKI JEPARCHIJALNI WIDOMOSTI

До Всечесних Отців Душпастирів.

Навязуючи до нашого останнього Пастирського Листа з 12. червня ц. р. в справі відсвяткування сорокліття Єпископства Й. Е. Високопреосвященого Митрополита Кир Андрея Шептицького, подаємо понище Відручне Письмо Його Святости Папи Пія XII. до Високопреосвященого Ювилята в перекладі на українську мову. Це многоцінне письмо відчитано в часі ювилейного торжества на Архиєрейській Службі Божій в неділю, дня 18. червня ц. р. в архикатедральнім храмі св. Юра у Львові, що її відправив сам Високодостойний Ювилят в асисті пятьох Єпископів.

Достойному Братові

АНДРЕЄВІ ШЕПТИЦЬКОМУ

Архієпископові Львівському й Галицькому, Єпископові Камянецькому

ПІЙ ПАПА XII.

Достойний Брате, Поздоровлення Тобі й Апостольське Благословення.

Це справжня рідкість у Єпископів, щоб вони обходили 40-ліття свого єпископства. А Тобі, як Ми довідались, мило-

серний Господь дав такий вік, що ось-ось обходитимеш той премилий момент. Тож радуйся Достойний Брате, святкуванням такої святої події та втішайся дарами й потіхами божої доброти. А щоб і Ми доповнили радість Твою і Твоєї Пастви, то висловлюємо Тобі батьківську подяку за

„Горі іміїм сердца“

так довго виконувану пастирську службу та благаємо в Господа благословення на майбутнє. А щоб побільшити торжество того щасливого дня, даємо Тобі ще й власть після відправленої в довільному дні архієрейської Служби Божої поблагословити в Нашому імені й Нашою повагою присутніх вірних та надати їм повний відпуст, як це звичайно вірні набувають по приписах Церкви. А тимчасом провісником і потішителем та й свідком Нашої любови нехай буде Апостольське Благословення, яке зо щирого серця

вділяємо в Господі Тобі, Достойний Брате, Твому Єпископові Помічникові та всьому Твому духовенству й вірним.

Дано в Римі у св. Петра, дня 29. квітня року 1939, Нашого Первосвященства першого.

ПІЙ ПАПА XII.

***

Поручається Всеч. Отцям Душпастирям відчитати повище вірним у найблищу неділю в часі парохіяльної Служби Божої, та додати належне йому пояснення.

ЙОСАФАТ
Єпп.

Ч. 3824. — Зазив до складок на устроєння і малювання церкви в гр. кат. Духовній Семинарії в Перемишлі.

Ректорат гр. кат. Духовної Семинарії приступає в цьому році до викінчення, устроєння та малювання семинарійної церкви. Пляновані коштовні роботи, як вирізьблення іконостасу та малювання ікон до нього, електрична інсталяція та поліхромія церкви, вимагають великих матеріяльних вкладів, а це для Духовної Семинарії, що не розпоряджає ніякими жерелами доходу, стає дуже важким завданням. Знаючи велику жертвенність Всеченого Духовенства та бажаючи допомогти Ректоратові Дух. Семинарії у цьому доброму ділі, звертаємось з горячим зазивом до Всечесних Отців про грошеві жертви на прикрасу цьої дорогої всім церковці, що в ній у стіп Євхаристійного Ісуса всі Всечесні Отці вимолювали багаті ласки, як не в часі свойого приготування до Священства, то певне в часі обнови духа на духовних вправах. Причиняючись до прикраси дорогого кожному священикові місця, кожний жертводавець має нагоду виявити свою вдячність, любов і привязання до цеї інституції, що є серцем Єпархії і спільним домом молитви й жертви синів нашого народу і слуг нашої Церкви.

Ласкаві жертви прохається надсилати почтовими складанками Єписк. Консисторії Ч. 511037 з дописскою на церкву Дух. Семинарії.

Жертводавці й їхні жертви будуть оголошенні в Єпарх. Відомостях.

Від гр. кат. Єпископського Ординаріяту.
Перемишль, дня 15. липня 1939 р.

ЙОСАФАТ, Епп.

Ч. 3688. — ПРАВИЛЬНИК
для дяків гр. кат. Перемиської Єпархії.

I. Хто може бути дяком?

§ 1. Дяк занимає чисто церковний уряд релігійно-обрядового характеру і виконує знеслий обовязок у літургічному житті св. Церкви. З погляду на це має дяк відзначатися між прочими парохіянами, глибиною віри, практичною побожністю, привязанням до св. католицької Церкви і грецького обряду.

§ 2. Дяком може бути:

а) Християнин-католик, грецького обряду, син законно вінчаних родичів,

б) що веде чесне, моральне життя і відзначається ревністю у службі Бога і св. кат. Церкви,

в) що покінчив з додатним успіхом науки в дяківському Інституті ім. Єп. Івана Снігурського в Перемишлі, або зложив там перед еґзамінаційною Комісією іспит. Старші, неіспитовані дяки можуть винятково одержати від Єпископської Консисторії звільнення від приписаного іспиту.

II. Про обовязки дяка.

§ 3. Дяк має обовязок:

а) Точно виконувати богослужбові чинності в неділі й свята і в будні дні не тільки в церкві, але й поза нею кожного часу, як о. душпастир цього зажадає.

б) Приходити точно в означеному часі на богослуження, а на випадок узасадненої перешкоди повідомити про це о. душпастиря і постаратися за відповідного заступника.

в) Провадити в церковному дусі церковний спів по приписаних правилах і звичаях, що обовязують у Перемиській Єпархії. В церковних відправах та доборі релігійно-літургічних пісень і їх мельодій строго придержуватися книг і уставів затверджених гр. кат. церковною Владою без ніяких змін, опущень і додатків.

г) Приучувати парохіян церковного співу. Дбати за

піднесення величі богослужень і релігійного духа у вірних, що осягається всенароднім, літургічним співом, що його навчає і ним проводить дяк. Приучення вірних доброго, всенароднього, самолівкого, богослужбового співу уважатисьме особливою заслугою дяка.

ґ) Удержувати лад в крилосі і на хорах. Уважати, щоб поведення членів крилосу й хору відповідало святості місця і гідності богослуження. Непоправних членів крилосу чи хору, що провиняються проти св. віри чи моралі, навіть поза церквою, виключити в порозумінні з о. душпастирем з крилосу чи хору.

д) Під особистою відповідальністю старанно зберігати всі богослужбові книги й ноти віддані йому о. душпастирем. Удержувати їх в доброму стані і берегти перед ушкодженням й затратою. В тій цілі треба при обсаді дяка списати протокол передачі книг і нот в двох примірниках, які підписують о. душпастир і дяк та переховують оба по одному примірникові у себе.

е) Свойому о. душпастиреві, як свойому настоятелеві, проявляти пошану й послух, а другим парохіяльним духовним чемність і услужність у всіх церковно-богосужбових справах.

є) Жити з усіми вірними в парохії в згоді.

ж) Підпомагати словом і ділом усі починання о. душпастиря в його церковній і позацерковній, релігійно-моральній діяльності.

з) Не вільно дякові належати до таких установ і організацій, що поборюють посередньо, чи безпосередньо св. релігію й св. Церкву, обряд і нарід, підкопують повагу Єрархії чи духовенства під загрозою утрати уряду і викдючення з дяківського стану.

й) Не вільно дякові читати, передплачувати, передержувати у себе і поширяти злої преси під загрозою утрати церковної служби й уряду.

і) По своїм знанні і силах має дяк брати живу участь у діяльності церковних братств та світських католицьких організацій і установ.

III. Про поставлення в уряд дяка.

§ 5. На уряд дяка можна прийняти і поставити кандидата, що має законну кваліфікацію означену в § 2. Тільки в недостатку іспитованого кандидата можна поставити також і неіспитованого, однак тільки такого, що має всі прочі вимоги § 1. і 2. і є добре обізнаним у дяківстві.

§ 6. Уряд дяка злучений з матірною церквою, але теж і дочерна церква може відповідно до місцевих обставин мати осібного дяка.

§ 7. На опорожнений дяківський уряд вибирає кандидата місцевий о. душпастир, а затверджує о. декан, що його о. душпастир має повідомити про довершений вибір.

Деканальному Урядові прислугує право зробити заміти проти вибору кандидата на підставі предложених документів і поручити вибір іншого кандидата. Затвердження чи відкинення кандидата має о. декан виконати в часі шести тижнів. Колиб між о. душпастирем а о. деканом не було однозгідности що до кандидата, рішає Єп. Консисторія.

§ 8. Якщо кандидат на опорожнений церковний уряд дяка вже повнив чинності дяка в якійсь іншій парохії, то обсаджуючий парохіяльний Уряд засягне інформацій що до особи і прикмет кандидата від парохіяльного Уряду тієї парохії, де кандидат до тепер повнив чинності дяка, який обовязаний подати совісні інформації.

Якщо посторонній кандидат не повнив ще нігде дяківських чинностей, тоді обсаджуючий о. душпастир засягне інформацій що до його моральних прикмет у парохіяльнім Уряді місця походження, або останнього перебування кандидата.

§ 9. Вибраного й затвердженого кандидата поставляє о. душпастир осібною грамотою в уряд дяка і впроваджує його в службові обовязки. При поставленні дяка списується теж: 1) умову, в якій треба точно означити обовязки, що їх на себе принимає дяк і яку і в який спосіб має побирати винагороду. Цю умову підписує заряд церкви (о. душпастир з провізорами) з одної і дяк з другої сторони; 2) інвентар річевий »дяківки« коли така є в парохії; 3) протокол, про який була бесіда в § 3. д). Річевий інвентар »дяківки« підписують так як умову заряд церкви і дяк. Всі ті три документи зладжується в двох примірниках, що

з них оден переховується в актах парохіяльних, а другий у дяка.

§ 10. Новопоставлений дяк складає на руки о. Душпастиря приписану присягу, по формі в Додатку Ч. 1. і підписує відповідну заяву по формі заміщеній в Додатку Ч. 2.

IV. Про винагороду дяків.

§ 11. За виконування своїх чинностей одержує дяк винагороду залежно від місцевих обставин і від умови, що її заключає зі зарядом церкви в § 9. 1).

§ 12. За евентуально приділене ерекціональне поле для дяка, оплачує податки від нього ужитковець на руки о. душпастиря за квітом. (Див. Еп. Вісти з 1926 Ч.-орд. 90).

§ 13. Якщо в парохії є окремий мешканевий будинок на поміщення дяка і економічні будинки, всі податки й кошти убезпечення поносить ужитковець.

§ 14. При нагоді уділювання о. душпастирем св. Тайн, Хрещення, Миропомазання, Єлеопомазання та при нагоді Великодньої сповіди не вільно дякам жадати ніякої належности.

Датки тзв. »роківщина« нехай собі стягне дяк при інших нагодах.

V. Про виведення дяка на ступінь четця і півця.

§ 15. Якщо дяк відзначався б чеснотами, прикладним побожним життям, любовю і привязанням до св. Церкви та виявляв би непохитну ревність в церковній службі і праці над поширенням Божого царства на землі, Духовна Влада могла б допустити його до прийняття свячення в четця і півця та дозволити висвяченому уживати відповідної одежі і поза церквою.

VI. Про станові справи дяків.

§ 16. Станові організації дяків вимагають дозволу Єписк. Ординаріяту, що потверджує статути цих організацій. Також становий орган (часопис) дяків потребує дозволу і апробати від Духовної Влади.

VI. Про дисциплінарне поступовання.

§ 17. З церковної служби й уряду може усунути

дяка о. душпастир. За більші згіршаючі провини усуває його без попереднього виповідження, а в інших випадках по подвійнім упімненні за виповідженням відповідно до списаної умови найменше на один, а найбільше на 3 місяці наперед.

§ 18. Добровільно уступаючий дяк має виповісти службу найменше на 3 місяці наперед. Дяк, що без достаточної причини самовільно, без тримісячного виповідження опустив би заниманий уряд дяка, стягне на себе кару по осуді Єписк. Консисторії.

§ 19. Усунений о. душпастирем дяк може внести до 30 днів до деканального Уряду відклик, який одначе не припинює доконаного усунення.

§ 20. Тому, що уряд дяка, це чисто церковний уряд, усі спори між дяком а о. душпастирем вирішує церковна Влада. Дяк, що спрямувавби жалобу проти свого о. душпастиря або і іншого католицького священика на світську дорогу, тратить заниманий уряд дяка і не може на будуче без окремого дозволу Єпископської Консисторії на терені Єпархії сповняти дяківського уряду.

§ 21. а) Проти оскарженого дяка переводить о. декан слідство в канцелярії парохіяльного Уряду в парохії, де оскаржений дяк сповняє свій уряд.

б) По переведеній розправі о. декан видає рішення, а на випадок провини дяка назначує йому кару.

в) Засудженому о. деканом дякові прислугує право внести протягом 14 днів проти рішення о. декана письменний відклик до Єписк. Консисторії на руки цього о. декана.

Цей відклик предкладає о. декан разом зо своїм письменним рішенням і всіми актами, що належать до тієї справи Єп. Консисторії, яка на підставі предложених їй актів вирішує остаточно справу.

г) Внесений відклик до Єпископської Консисторії від рішення о. декана здержує виконання назначеної кари, однак з важних причин може о. декан аж до остаточного вирішення справи в Єпископській Консисторії, зарядити службове припинення дяка.

§ 22. Дисциплінарні кари дяка є такі:

1) упімнення,
2) нагана,
3) нагана зі загрозою,
4) припинення (суспенза) в сповнюванні уряду дяка до трех місяців з утратою доходів з церковних треб,
5) утрата заниманого уряду з можністю старатися за інший дяківський уряд в іншій парохії,
6) повне виключення з дяківського стану.

VIII. Кінцева постанова.

Цей правильник обовязує від хвилі проголошення його Єпископським Ординаріятом усіх дяків без винятку на території гр. кат. Перемиської Єпархії.

ДОДАТОК Ч. 1.

Рота присяги для дяків:

Я . . . . . обнимаючи службу церковного дяка, прирікаю перед Господом Богом, Пречистою Дівою Марією і всіми Святими, що буду точно і ревно сповняти всі обовязки мого звання, що буду вести чесне, тверезе і прикладне життя, що буду шанувати й слухати Церковну Владу і мого о. Душпастиря, що буду пильно старатися про все, що приносить добро св. Церкві, а віддалювати все, що є для Неї шкідливе і недостойне, що буду вірно хоронити всі церковні річи і книги і без волі о. Пароха не буду ніколи їх видавати, що буду жити з парохіянами в згоді й спокою і буду пристосовуватися до дяківських правил. Так мені Боже допоможи.

Так прирікаю і стверджую власноручним підписом.

ДОДАТОК Ч. 2.

Взір деклярації.

Низше підписаний посвідчає отсим, що принятий через Всеч. о. Н. Н.... душпастиря в.....Н. Н. на дяка при церкві в.... Н. Н. на умовинах заподаних в правилах для дяків, що мені добре знані — одержав титулом частинної винагороди за виконування дяківських чинностий від Всеч. о..... Н. Н. душпастиря в.... Н. Н. вільне помешкання в реальності під ч. к..... в громаді ....Н. Н., що складається

з..... кімнати, кухні..... — а також вільне ужиткування ґрунтів (огороду, луки.....) положених в громаді.... Н. Н. означених в ґрунт. книгах кат. числом....., що граничать від сходу з..... від півночи з....., від заходу з....., від полудня з..... на час виконування мною дяківських чинностий при церкві в.....Н. Н.

Низше підписаний дяк признає отсим виразно, що в горі описані реальність і ґрунти становлять власність церкви (приходства) в....Н. і зобовязується віддати їх в посідання Душпастиреві в....Н. в тому дні, в котрому вигасне його обовязок виконування дяківських чинностей при церкві в....Н. чи то по причині виповідження з його сторони чи зі сторони Всеч. о. душпастиря в....Н. чи з якої небудь іншої причини.

Н. Н.... дня . . . . . .

Н. Н..... свідок — Н. Н.... дяк

Н. Н..... свідок — Н. Н.... душпастир.

З Єп. Ординаріяту.

В Перемишлі, дня 24. червня 1939.

ЙОСАФАТ, Єпп.

Ч. 3770. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 31. серпня 1939. р. виставляються на конкурс слідуючі парохії:

Дек: Балигородський: 1. Горянка, 2. Рябе; Бірчанський: Грозьова; Бориславський: Кропивник новий; Височанський: 1. Бітля, 2. Гусне; Жовківський: 1. Кунинська Вілька, 2. Пили; Жукотинський: 1. Галівка, 2. Гвоздець, 3. Липє; Куликівській: Сулимів; Лежайський: 1. Дубрівка, 2. Лежайськ, 3. Миратин; Ліський: 1. Бібрка, 2. Середне велике; Лупківськйй: 1. Воля мигова, 2 Лупків, 3. Манів, 4. Прелуки, 5. Смільник, 6. Солинка, 7. Явірник; Лучанський: 1. Білина велика, Городище, Ступниця; Любачівський: 1. Бігалі, 2. Милків, 3. Синявка; Лютовиський: 1. Береги горішні, 2. Боберка, 3. Поляна, 4. Скородне, 5. Телешниця, 6. Устріки горішні, 7. Хміль, 8. Царинське; Мединицький: 1. Більче,

2. Летня; Немирівський: Щирець; Підбужський: Сприня; Порохницький: 1. Крамарівка, 2. Порохник; Равський: 1. Белзець, 2. Гійче, 3. Руда лісна, 4. Руда монастирська; Радимянський: Болестрашичі; Розлуцький: 1. Свидник, 2. Явора; Самбірський: Береги; Сінявський: Майдан сінявський; Старосамбірський: 1. Волошинова, 2. Лінина велика, 3. Лінина мала. Старосільський: Розсохи; Судововишенський: Стоянці; Тіснянський: 1. Ветлин, 2. Криве ad Тісна 3. Лопінка, 4. Терка, 5. Яблінки, 6. Явірець; Турчанський: 1. Шандровець, 2. Яблінка вижна; Устріцький: Ялове; Чесанівський: 1. Крупець, 2. Лівча, 3. Плазів; Яворівський: Яжів новий; Ярославський: Вязівниця.

Прохання внесені не по формі і без потрібних залучників, а головно без свідоцтва конкурсового іспиту і ті, що вплинули б по речинці (ц. є по 31. серпня 1939. р.) будуть уважані за безпредметові.

Завважується, що Всч. ОО., що одержать презенту на парохію, що крім матерної церкви має ще одну або більше дочерних, зобовязуються в кожнім часі, на жадання Перемиського Єпископського Ординаріяту згодитися на евентуальне відлучення дочерних церков разом з ґрунтами.

Єпископський Ординаріят повідомляє теж всіх Отців, що наміряють внести прохання про приняття в спис на вище подані парохії, що їх дотації та скількість приналежних до парохії ґрунтів будуть нормовані по думці конкордату і обовязуючих в Єпархії норм за відомістю Апостольського Престола.

ХРОНІКА.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 4122. о. Др. Хрущ Павло — Краків.
Ч. 4123. о. Скавинський Петро — Липовець.

Завідательства одержали:

Ч. 3622. о. Оріховський Дмитро — тимч. Креців.

Померли:

о. Хоминський Евген, парох в Верхраті 4. VII. 1939.
о. Чернецький Василь, парох в Дикові старім 9. VII. 1939.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 15. липня 1939 р.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Єпп.

Видавець:
гр. кат. Єп. Консисторія в Перемишлі. Редактор о. Др. Микола Денько.
Wydawca:
gr. kat. Konsystorz Biskupi w Przemyślu. Redaktor ks. Dr. Mikołaj Deńko.
(Друк. гр. кат. Капітули в Перемишлі. — Druk. gr. kat. Kapituły w Przemyślu.)

II. ЧАСТЬ.

о. Др Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

Місійна преса.

(Дальше).

Великий вплив має католицька преса теж на *родину*. Знаний французький проповідник о. Лякордер сказав був такі слова: »Кільки разів даєте родині добрий журнал — даєте їй живолік — еліксір довгого й здорового життя. Кожний дім, що в ньому знаходиться постійно бодай католицький тижневик — стає счасом нездобутою твердинею інтенсивного католицизму». В такому домі процвітає життя з віри в усіх його проявах та взаєминах. Там батьки свідомі своїх обовязків зглядом Бога, Церкви й себе будуть шанувати Богом і Церквою освячений звязок св. Подружжя; а все піддержувана свідомість відповідальности за полишення виховання своїх діточок, згідно з Божими законами причиниться до совісности на цьому полі. Постійно піддержувані непроминаючі правди св. Віри стануть джерелом сили й заохоти до переношення турбот, щоденного нераз дуже важкого життя та злагіднять дошкульність гризоти звязаної з удержанням і вихованням дітей. На таких основах сперта жива клітина становить скельну підставу тугости і здоровля народу та запоруку його невміручости, поступу й розвою. В такий спосіб ведених родинах виростуть здорові члени народу, хрустальні характери, готові на геройські жертви. Самі такі родини дають народові героїв посвяти для загального добра, а Церкві вірних і шляхетних слуг престола, апостолів, місіонерів, монахів, виховників, працівників Христового виноградника. Католицька преса виробляє, піддержує, удосконалює і провадить такі католицькі родини.

Самозрозуміле, що збір так релігійно освідомлених і вироблених родин оживляє релігійне життя парохії.

В нинішних часах релігійне життя процвітає більше в тій парохії, де більше поширена католицька преса. В таких парохіях нема підстави лякатися ніяких релігійних заколотів чи відступств від Церкви на сторону різних сект. В католицькій пресі парохіяни знайдуть силу й докази, щоб опертися всім затіям і софістерії різних сектантів, чи схизматиків.

Вкінці католицька преса — це життєвий рушій католицьких організацій. Без католицької преси католицькій організації годі довший час удержатися. По соломяних спалахкотах химерного, неутвердженого запалу, по хвилевих, проминаючих хоча й дуже гучних, великих ініціятивах та кількох бомбастичних промовах на загальних зборах, по кількох недосвідчених потягненнях та першій-ліпшій невдачі в сутичці з життям, наші католицькі організації переважно переходять у стан кволого животіння, або й цілком розлітаються. Дивуватися тому може хіба той, що хоче наслідків без причини. Щоб якесь товариство просперувало й розвивалося, треба передтим членів належно освідомити, виробити й здисциплінувати й у такому стані освідомлення й вироблення постійно піддержувати. Треба завжди пригадувати на цілі й ідеали, що до них організації змагають, — та заохочувати до витривалої праці при помочі належних засобів — одним словом треба постійної спільної усім керми й рушійної сили. А якже ж можна надіятися розвою католицької організації тоді, коли більшість її членів стоїть під впливом злої преси, яка голосить кличі й засади ворожі католицьким ідеалам, що їх плекає товариство, коли дух членів формує преса або ворожа даним організаціям, або така, що існування організації ігнорує?

Зате зовсім інакше мається річ, коли члени свойого духа сформують під постійним, благородним впливом справно редагованої католицької преси, що безперервно ставить перед очі й високо держить прапор Христового ідеалу. Члени зрослі в атмосфері католицьких засад звичайно охотно стають в ряди кожної католицької організації й без годинних переконувань й примітивних нераз пояснень — підхоплюють голос нових починань. Свідомі своїх завдань члени вспіють вдержатися й серед трудностей, а навіть евентуальні браки з боку місцевого проводу не спинять успішної праці товариства.

Ось такі то незаперечені апостольські вартості має

католицька преса, — вартості, що їх потверджує щоденний досвід. Нехтувати, чи легковажити значення католицької преси в житті Церкви й народу — було б непростимим злочином, а цінення, поширювання і підпомагання преси являється очевидним наказом часу кожного вірного, що дорожить своєю Церквою. А вже найбільше мусить католицька преса інтересувати слуг Христового апостоляту тобто священиків. Вони мусять бути свідомі, що католицький часопис це могутній собрат в апостольськім священицькім уряді, собрат, що часто може дуже успішно служити й заступити навчання катихизму чи проповідь. Тому то священик, що занедбував би апостолят преси вартий такої самої догани як той, що занедбує свої чолові душпастирські обовязки.

Місійна проблєма в різних своїх виявах становить очевидно істотну й невіддільну частину завдань усіх слуг пера, які виступають під почесною назвою католицьких журналістів. Католицька преса бодай у загальному це завдання так або інакше сповняє вже тим самим, що причиняється до поширення й поглиблення католицької ідеї серед широких мас вірних різних станів. Коли ж візьмемо місійну проблему в стислому значенні, тобто проблему місій між поганами і співділання запілля в ділі навернення поган то й так становить вона істотне завдання католицької преси, а то з наступних причин. Поперше тому, що катол. преса стоїть на услугах учительського Уряду Церкви, а як така має завдання не тільки утвержувати й поглиблювати віру у тих, що вже знаходяться в Церкві, але також усіми силами причинятися до ширення Доброї Новини між тими, що Її ще не знають. Подруге папські документи, що їх католицька преса має бути вірним і совісним інтерпретатором, присвячують місійній проблемі багато уваги. Томуто, якщо католицький журнал чи часопис має бути всесторонним, а не фрагментарним передавачем голосу Папи, то місійний комплєкс мусить постійно виповняти окрему сторінку. Преса, що іґнорує католицькі місії між поганами не має права зватися католицькою.

Але місійна проблєма великою своєю вагою, шириною засягу праці та багацтвом змісту не може бути тільки додатковою сторінкою якогось журналу чи часопису. Загально католицька преса в своїх сподаричних статтях на

місійні теми може тільки підпомагати ширення місійної ідеї. В цілі системачного й всесторонного ширення місійної ідеї та звязаних з нею питань потрібна окрема преса й періодичні видання, які були б присвячені виключно справі ширення Царства Христового між поганами та місійній допоговій діяльности запілля.

Що належить розуміти під назвою місійна преса? — Місійна преса тільки тоді буде гідно називатися тим іменем і тільки тоді відповість свойому завданню, якщо її зміст обниматиме наступні головні теми: а) Богословські основи Христового апостоляту тобто післаництво Христове дане Апостолам іти навчати всі народи. б) Історія діяльности апостолів і їх наслідників, що Христове поручення приняли, його впродовж століття виконували й дальше його виповняють. в) Опис терену місійної діяльности, тобто опис положення й стану людства, що дотепер живе поза Церквою й жде на своїх провідників Євангелія. г) Різні способи запопадливих старань св. Матери Церкви в цілі навернення поган та різні успіхи тих старань. д) Різнородні перепони, що їх катол. місіонері мусять поконувати на дорозі свойого апостоляту. е) Різні способи підмоги місіям зо сторони вірних, що по своїм силам стараються співділати з місіонарами щоби навернути до Христа тих, що Його не знають. Послідна точка обнимає усе, що відноситься до діяльности запілля й його організації до збірного чину підмоги католицьким місіям. Сюди належить освідомлення мас у справах звязаних з апостолятом та мобілізація усіх сил католицького активу. Оце загальні теми, що їх місійна преса повинна розвивати відповідно до потреб місця й часу та релігійного вироблення читачів, для яких вона призначена.

(Д. б.)